

AEU-2

**KALAALLISUT ALLATTARIARSORLUNI MISILITSINNEQ /
GRØNLANDSK SKRIFTLIG FREMSTILLING
JANUAR 2015**

Piffissami nal. ak./Tidspunkt.:

Eqimattani oqaloqatigiinneq / Samtalerunde kl. 9.00 - 9.30

Kisimiilluni allaaserisaqarnek / Individuel besvarelse 9.45 - 12.00

Ulloq misilitsiffik/Dato:

16. januar 2014

Ikiuutitut atorpeqarsinnaasut / Hjælpemidler:

Nudansk

Kalaallisut - Qallunaatut / Grønlandsk - Dansk

Qallunaatut - Kalaallisut / Dansk - Grønlandsk

Misilitsinnerup sivisussusaa / Varighed:

3 timer

Atuartup aqqa / Elevens navn:

Cpr. Nr. :

Piareersarfik:

Nakkutilliisup atsiornera / Prøvevagtens navn:

Piffissaq tunniussiffik / Tidspunkt for aflevering:

KALAALLISUT ALLATTARIARSORLUNI MISILITSINNEQ / GRØNLANDSK SKRIFTLIG FREMSTILLING

Kalaallisut allattariarsorluni misilitsinnermi allaaserisassanik oqaloqatigiinnermut ilitsersuut malissiuk, suleqatigi-illusilu suliasat imarisaat suliasartaallu paasinialugit. Immissinnut suliasat pillugit isumassarsitissaasi kiisalu allaaserinninnissamut periarfissanik eqqartuillusi.

Toqqagassat marluupput, ataasiinnarli toqqassavat. Tassa toqqagassaq 1 imaluunniit toqqagassaq 2.

Ikiuutitut atorneqarsinnaasut atorsinnaavatit pingaaruteqarporli eqimattamit ikiortinnissat suliaqarnissannullu isumassarsinissat.

Følg den vedlagte vejledning til samtalerunden, hvor I skal arbejde sammen for at forstå opgaver og indhold. I skal også give hinanden ideer og muligheder til opgaverne.

Du skal kun vælge en opgave, som er opgave 1 eller opgave 2.

Du må gerne bruge hjælpemidler og det er vigtigt at du får hjælp og inspiration fra din gruppe under samtalerunden.

TOQQAGASSAQ/OPGAVE 1

Suliasat a, b, c aamma d akikkit.

Besvar opgaverne a, b, c og d.

A)

Ilanngutassiaq atuaruk.

Læs artiklen.

Tigulaarinniffik: Kalaallit Nunaata Radioa Greenlandic Broadcasting Corporation Inuussutissarsiutit · septembarip 23-at 2014 · 05:10 allattoq Niels Krogh Søndergaard · Nutserisoq: Simon Uldum · Tags: Nusuka, sulinngitsoortarneq

*Nusukap sulinngitsoortarneq
iliuseqarfigeqqaa.
Photo: KNR*

Sulinngitsoortarnerup iliuseqarfiginissaa Nusukap oqallisigitikkusuppaa

“Nunatsinni suliffeqarfiit ingerlalluartut aalajaatsunik sulisullit pilersinneqarnissaannut” qanoq iliuusissamik ujartuil-luni inuiaqatigiinni oqallittoqarnissaanik Nunaqavissut Suliffiutillit Kattuffiat, Nusuka, ujartuivoq.

- Piffissanngorpoq imminut qiviarluta ammasumik eqqartussagippit suliffeqarfiup sulisartut pisariaqartikkaluarlugit akissarsinerit kingorna aammalu allanik “patsiseqarluni” suliar tunngitsoortoqartarnera, Nunaqavissut Suliffiutillit Kattuffianni siulittaasua oqarpoq.

Sulisorisat aalajaatsuunngitsut pissutigalugit suliffeqarfiit kaaviaartitamikkut annertuumik annaasaqartartut Gerth Lyngep tikkuarpaa, tamatumalu allannngortinneqarnissaa maanna kissaatigalugu.

Imminnut naalagarisut amerlavallaartut

- Sulisartut akornanni suliffeqarfiup pisariaqartitai soqutiginagit qaqugu sulissanerlutik imminnut naalagarisut amerlavallaarnerat nassuerutigisariaqalerparput, sulisitsisut kattuffiata Nusukap siulittaasua taama oqarpoq. Suliffimminni aalajaatsuunnginnertik pissutigalugu soraarsitaasartut Lyngep amerlavallaarsorai. Soraarsitaasullu sulisitsisut pisuutittarpaat, soraarsitaanerminnut nammineq pisuussuteqarnertik eqqarsaatiginagu.

B)

Ilanngutassiamit apeqqutit akikkit

Besvar spørgsmålene på baggrund af artiklen

Nusuka qanoq isumaqarpa? / *Hvad mener Nusuka?*

Nusukap oqallitsitsinissaminut suna siunertarivaa? / *Hvad er formålet med Nusuka's debat indlæg?*

Sumununa piffissanngortoq? / *Hvad er tidspunktet?*

Kina piffissanngorsorinnilluni oqarpa? / *Hvem har sagt, at det er på tide?*

Ateq/Navn: _____ Cpr. nr. _____ Illoqarfik/By: _____

Sulisut aalajaatsuunnginnerisa suut kungunerisarpaat? / *Hvad er konsekvensen for medarbejdernes ustabilitet?*

Suliffimminnit soraarsitaasut soraarsitaanerminnut kikkut pisuutittarpaat? /
Hvem bliver som regel beskyldt for at blive fyret?

C)
Isummersorneq:
Stillingstagen:

Sulinngitsoortarnermut suut peqquataasoraagit? / *Hvad synes du arbejdsfravær skyldes?*

Ateq/Navn: _____ Cpr. nr. _____ Illoqarfik/By: _____

Sulinngitsoortarneq qanoq killilersimaarneqarsinnaava? / *Hvordan kan man begrænse arbejdsfraværet?*

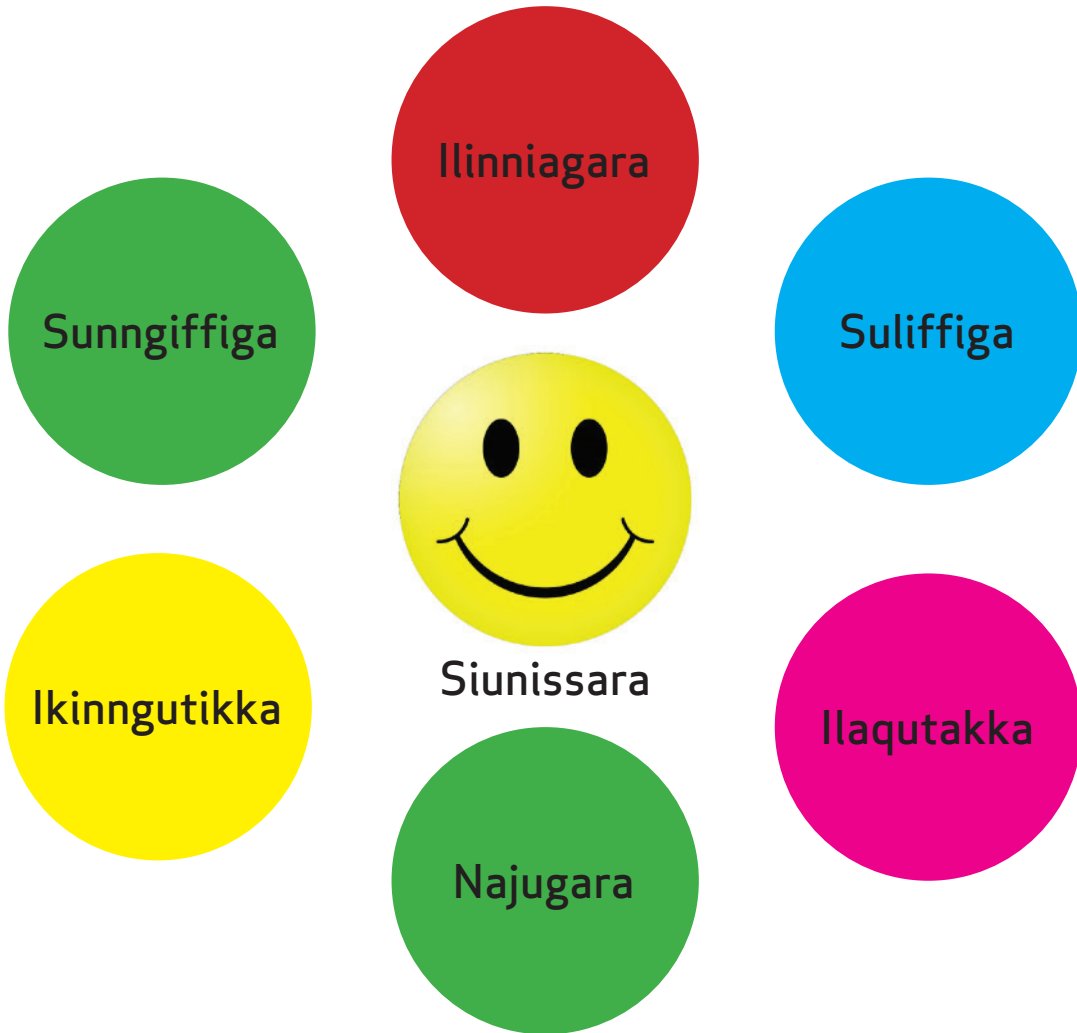

D)
Siunissaq pillugu allaaserinnineq.
Skriv om fremtiden.

Siunissami pilersaarutinnik allaaserinnissaatit, allaaserinninnerni smileymiittut ilanngutissavatit
Du skal beskrive dine fremtidsplaner. Forhold dig til de nævnte smiley's overskrifter:

TOQQAGASSAQ/OPGAVE 2

Suliassat a, b, c aamma d akikkit.

Besvar opgaverne a, b, c og d.

A)

Suliassaq siulleg: Allaaserisaq atuaruk.

Første opgave: Gennemlæs artiklen.

Allaaserisaq "Piareersarfiit suliffeqarnikkut politikkip, ilinniartitaanikkut politikkip kiisalu aqutissiuussinerup akornanni inissisimasoq" tigulaagaq atuaruk.

Gennemlæs artiklen "Piareersarfiit ligger mellem arbejdspolitikken, uddannelsespolitikken og vejledningen".

Tigulaarinniffik: www.wattboolsen.dk/files/PIAREERSARFIITEVALUERING2012

Piareersarfiit suliffeqarnikkut politikkip, ilinniartitaanikkut politikkip kiisalu aqutissiuussinerup akornanni inissisimasoq

Piareersarfiit 2007-imi pilersinneqarput. Taanna ilinniartitaanikkut ingerlatsivik meeqqat atuarfiannut tulliulluni anginersaavoq – tassa inuit suliassat assigiinngitsorpassuit pillugit ikiorneqarnissaat pillugit saaffiginnittartut amerlasusaat aallaavigalugu naatsorsorneqarluni.

Piareersarfiit suliffeqarnikkut politikkip, ilinniartitaanikkut politikkip kiisalu aqutissiuussinerup akornanni inissimavoq. Matumani "... *sulisinnaasunut suliffissarsiuussineq, aqutissiuussineq, piginnaasanik qaffassaaneq, tamatumunngalu atatillugu ataasiakkaat iliuusissaanni pilersaarummik suliaqarnissat ilaatinneqassapput, tassa ilinnigaqalernissaat suliffeqalernissaallu siunertarlugu, suliassartaat suliarineqassapput...*"

(Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 17-imi, ulloq 16. oktober 2007-imeersumi Piareersarfiit suliassanik assigisaannillu suliarinninnerat pillugu nalunaarusiamut tunngasumi § 1.)

Piareersarfiit suliakkorsorneqarnerat annertunerulersimavoq, tassa tassani atuarniarlutik qinnuteqartut amerlanerulersimapput kiisalu suliassat amerlanerusut takkussimallutik. Inuussutissarsiornikkut taamatullu ilinniartitaanikkut politikkip nutaamik eqqarsarnissamut, ineriartornissamut sulianillu ilinniagaqarsimasuunissamut piumasaqaataat annertoqaat. Ukiuni kingulliunerusuni ilinniartitaanikkut nalaassisimanerup kingunerisaanik Piareersarfiit tamatuma tungaatigut iluarsartuussinissaat periarfissaqalersimavoq, tassa politikkip ingerlatsinerit taakkua suleqatigiisinerisigut inertiarortinnerisigullu.

Inuiaqatigiinni allannguinerit annertuut ukiuni kingulliunerusuni aqqusaarneqarsimasut kinguneraat ullumikkut inuusttut suliffeqarnikkut periarfissaat angajoqqaat suliffeqarnikkut periarfissaannit allaanerulersimanerat. Piginnaasat nutaat kissaatigineqarput pisariaqartinneqarlutillu. Suliassanut sorsianut atuuttussanik ilinniartitsinerluta ersarivissumik ilisimangilarput, kisiannili ilisimavarput allamut nooriaarsinnaanissaq, naleqqussarsinnaanissaq, suliamut iserfiginnissinnaanissaq, ilinniarnissamut piareersimanissaq assigisaallu tassaammata nunami maani kiisalu nunat tamat akornanni sulinermi piginnaasat piumaneqarnerulissasut.

B)

Allaaserisamit apeqqutit akikkitt.

Besvar spørgsmålene ifølge artiklen.

Piareersarfiit meeqqat atuarfiannut tulliulluni anginersaanerannut suut peqqutaappat?
Hvad er grunden til at Piareersarfiit ligger som de næststørste efter folkeskolen?

"... sulisinnaasunut suliffissarsiuussineq, aqqutissiuussineq, piginnaasanik qaffassaaneq, tamatumunngalu atatillugu ataasiakkaat iliuusissaanni pilersaarummik suliaqarnissat ilaaatinnegassapput, tassa ilinniagaqalernissaat suliffeqalernissaallu siunertaralugu, suliaassartaat suliarineqassapput..." sumit tigulaagaava?

"...arbejdsformidling af de ledige, vejledning, styrkelse af kompetencer og i den forbindelse skal udarbejdes individuelle handleplaner med henblik på at få dem på uddannelse og arbejde..." Hvorfra har man taget citatet?

Piareersarfiit suliakkersorneqarnerat sutigut annertunerulersimava?
Hvorfra har Piareersarfiit fået flere arbejdsopgaver?

Sumununa tunngatillugu inuussutissarsiornikkut taamatullu ilinniartitaanikkut politikkip piumasaqaataat annertusisimaqisut?

Hvorledes har erhvervs- og uddannelsespolitikens krav været højest?

Ateq/Navn: _____ Cpr. nr. _____ Illoqarfik/By: _____

Ullumikkut inuusuttut suliffeqarnikkut periarfissaat angajoqqaat suliffeqarnikkut periarfissaannit allaanerulersim-
nerannut suut peqqutaappat?

Hvad er grunden til, at der er ændret på de unges arbejdsmuligheder i forhold til forældrenes arbejdsmuligheder?

Suunukua nutaat kissaatigineqartut?

Hvad er de nye ønsker?

C)
Allaaserisamit tigulaagaq atuaruk.
Læs artiklen.

Allaaserisaq "Piareersarfiit suliffeqarnikkut politikkip, ilinniartitaanikkut politikkip kiisalu aqqutissiuussinerup akornanni inissisimasq"-mit tigulaagaq isummersorfigiuk. / *Tag stilling til artiklen "Piareersarfiit ligger mellem arbejds- og uddannelsespolitikken og vejledningen".*

Tigulaarinniffik: www.wattboolsen.dk/files/PIAREERSARFIITEVALUERING2012

Ukiuni kingullerni marlussunni kalaallit inuusuttut ilinniartitaanikkut aqqissuussinermut aqqutaat mississuiffiq- neqarpoq. Nalunaarsuinerit takutippaat inuusuttuaqqat 2010-mi meeqqat atuarfiannik qimatsisimasut 50%-imik ikinnerusut atuakkatigut ilinniarnermik ingerlaqqittartut. Inuusuttut ilinniarnermik ingerlatseqqinniarlutik aalajanger- simasut ilinniartitaaneq pillugu kommissionip sulianni kisitsisit nalunaarsukkat naapertorlugit ilinniarnermik inger- latsinerisa nalaani ilinniarnerminnik taamaatitsiinnarnissaat ilinniakkaminnik naammassinninnissaannit ilimanaate- qarneruvoq.

Suliasanut sorpianut atuuttusannik ilinniartitsinerluta ersarivissumik ilisimangilarput, kisiannili ilisimavarput allamut nooriaarsinnaanissaq, naleqqussarsinnaanissaq, suliamut iserfiginnissinnaanissaq, ilinniarnissamut piareersimanissaq assigisaallu tassaammata nunami maani kiisalu nunat tamat akornanni sulinermi piginnaasat pumaneqarnerulissasut.

A-mit g-mut allassimasut aallaavigalugit isummersuutinnik allattuigit.

Skriv dine egne meninger ifølge a til g punkter.

- a) Meeqqat atuarfiannik qimatsisimasut affaannaasa ilinniagaqarlutik ingerlaqqittarnerannut peqqutaasiinnaasut suusinnaappat?
Hvad er grunden til, at kun halvdelen af dem der er gået ud af folkeskolen har fået en videregående uddannelse?
- b) Ilinniarnermik ingerlatsinerisa nalaani ilinniarnerminnik taamaatitsiinnarnissaat ilinniakkaminnik naammassinnin- nissaannit ilimanaateqarneruva?
Er det mest sandsynligt at disse ikke gennemfører en uddannelse under deres uddannelsesperiode?
- c) Ilinniagaqarnermut tunngatillugu allamut nooriataarsinnaanissaq aammalu nuunnermut ilinniakkamullu naleqqus- sarsinnaanissaq.
At være parat til at kunne ændre sin uddannelse og tilpasse sig de nye betingelser?
- d) Ilinniagaqarnermut tunngatillugu allamut nuunnermut ilinniakkamullu naleqqussarsinnaanissaq.
Tilpasning af de ændrede betingelser i forbindelse med uddannelsen.
- e) Ilinniarnermi suliamut iserfiginnissinnaanissaq. / *At arbejde fokuseret på uddannelsesindholdet.*
- f) Ilinniarnissamut piareersimanissaq. / *At være uddannelsesparat.*
- g) Ilinniarsimasutut sulinerup nunatsinnut nunanullu allanut kingunerisinnaasai. / *Konsekvensen af at være uddannet arbejdskraft i forhold til vores land og udlandet.*

D)
Allaaserinnineq.
Processkrivning.

Siunissami ilniarsimanikkut sulinikkullu angusassatut takorluukkatit allaaserikkit.
Anguniakkanni suut pitsaaqutitut takorloopigut suullu pitsaannegequtitut takorloopigut?

Beskriv hvilke forventninger du har i forbindelse med dine uddannelses- og arbejdsmuligheder?
Hvilke styrke eller svagheder er forbundet med dine fremtidsplaner?
